

ЗАХАРИЯ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Заглавие. Книгата е кръстена на човека, чиито пророчества съдържа. Името Захария, евр. Zekaryah, означава „Яхве помни“ или „Яхве си е спомнил“.

Името е било разпространено сред евреите.

2. Авторство. Захария вероятно е бил левит и е възможно да е бил свещеник (виж Неем. 12:16; срв. Зах. 1:1). Фактът, че в Ездра 5:1; 6:14 Захария е наречен „син на Идо“, може да се обясни с вольната употреба на думата „син“ за внук (виж 1 Лет. 2:7).

Почти сигурно е, че Захария е роден във Вавилония. Той е започнал служението си някъде 16 години след завръщането от плен, т.е. през 520/519 г. пр.н.е. Ако беше роден след завръщането, призванието му за пророческо служение щеше да дойде в много ранна възраст. Последната дата, посочена в пророчеството му, е 4-тата година на Дарий (гл. 7:1). Най-вероятно обаче е пророк Захария да е доживял да види завършването на Храма няколко години по-късно, през 515 г. пр.н.е. (вижте Ездра 6:15).

3. Историческа обстановка. Захария е живял по времето на Агей (Захария 1:1; Агей 1:1). За историческия контекст вижте въведението към Агей (стр. 1073, 1074). Вижте също том III, стр. 320–322.

4. Тема. Захария, както и Агей, е назначен от Бог да подбуди към действие евреите, които поради вражеската опозиция, достигнала върхната си точка при Лъжесмердис (522 г. пр.н.е.), са изоставили строежа на Храма (виж том III, стр. 70, 71). Пророчествата на Захария „дошли във време на голяма несигурност и безпокойство“, когато „на водачите им се струвало, че разрешението, дадено на евреите да възстановят, е на път да бъде отеглено“ (РК 580). Неговите послания, отнасящи се до Божието дело и божествените планове за възстановяване, са били предназначени да насърчат отслабващия ентузиазъм на евреите. В резултат на вдъхновяващите послания и ръководството на Агей и Захария Храмът скоро бил завършен (Ездра 6:14, 15).

Посланията на Захария, предвещаващи славното бъдеще на Йерусалим, бяха условни (Захария 6:15). Поради неспособността на евреите, когато се завърнаха от плен, да отговорят на духовните условия, на които се основаваше техният просперитет, пророчествата не се изпълниха в първоначалния си замисъл. Някои характеристики обаче ще се изпълнят в християнската църква (виж стр. 30–36).

5. Очертание.

I. Обещания за възстановяване, Захария 1:1 до 6:15.

A. Въведение и призив да следваме Господа, 1:1–6.

Б. Осем видения, 1:7 до 6:8.

1. Първо видение: конниците, 1:7–17.

2. Второ видение: четирите рога и четиримата дърводелци, 1:18–21.

3. Трето видение: мъжът с измервателното въже, 2:1–13.

4. Четвърто видение: Исус Навин и Сатана, 3:1–10.

5. Пето видение: златният светилник и двете маслинови дървета, 4:1–14.

6. Шесто видение: летящият свитък, 5:1–4.

7. Седмо видение: ефата и жената, 5:5–11.

8. Осмо видение: четирите колесници, 6:1–8.

В. Пришествието и делото на Христос, Клонът, 6:9–15.

II. Укор за грях и призив за правда, 7:1 до 8:23.

- А. Лицемерният пост е осъден, 7:1–14.
 - 1. Депутацията от Ветил, 7:1–3.
 - 2. Неискреният пост е осъден, 7:4–7.
 - 3. Определение за истинска религия, 7:8–10.
 - 4. Умишлен бунт и неговите резултати, 7:11–14.
- Б. Възстановяване въз основа на послушание, 8:1–23.
- III. Унищожението на врага и избавлението на Израел, 9:1 до 14:21.
- А. Първа пророческа реч, 9:1 до 11:17.
 - 1. Съседните езичници са унищожени, 9:1–8.
 - 2. Праведният Цар над обединен Израел, 9:9–17.
 - 3. Бог, а не идоли, източникът на триумфа, 10:1–7.
 - 4. Божият народ се събра от всички краища на света, 10:8–12.
 - 5. Притчата за пастира, 11:1–17.
- Б. Втора проповед, 12:1 до 14:21.
 - 1. Вражеските народи са свалени, 12:1–9.
 - 2. Духът на благодат и на молитви, излят върху тях, 12:10–14.
 - 3. Духовното пречистване на Ерусалим, 13:1–6.
 - 4. Поразяването на Добрия Пастир, 13:7–9.
 - 5. Очистването на Йерусалим чрез война, 14:1–7.
 - 6. Земята обновена и Господ признат за Цар, 14:8–11.
 - 7. Съдове над езичниците, 14:12–15.
 - 8. Съдове върху остатъка, който отказва да се покланя, 14:16–21.

ГЛАВА 1

1 Захария увещава към покаяние. 7 Видението за конете. 12 По молитвата на ангела са дадени утешителни обещания на Йерусалим. 18 Видението за четирите рога и четиримата дърводелци.

1. Осми месец. Наричан Бул преди пленничеството (1 Царе 6:38); по-късно Маркешван или Хешван; нашият октомври–ноември.

Втора година на Дарий. 520 г. пр.н.е. (виж том III, стр. 98, 99). За кратка история на Дарий виж том III, стр. 70–72.

Син на Идо. За родословието на Захария виж стр. 1085.

2. Недоволен. Евр. касаф, по-силен термин, отколкото предполага преводът. Касаф е най-често превеждано като „ядосан съм“ (виж Втор. 9:19; Ис. 47:6; и др.).

3. Обърнете се. Бог умолява хората да се покаят и по този начин да получат божествената благосклонност, която би им позволила безопасно и сигурно да продължат делото по възстановяването на Храма (виж стр. 1085). Необходимостта от покаяние и реформация често е подчертавана от Захария (виж гл. 3:7; 6:15; 7:7–10; 8:16, 17).

Казва Господ. Трикратното повторение на тази фраза несъмнено е с цел акцент.

4. Бивши пророци. Вижте 4 Царе 17:13, 14; 2 Лет. 36:15–17; Йер. 25:3–9; вж. Йер. 35:15. Мъжете трябва да се учат от преживяванията на онези, които са живели преди тях (виж Рим. 15:4; 1 Кор. 10:11).

5. Бащите ви. Помислете за съдбата им, да не ви сполети това, което ги е сполетяло.

Да живее вечно. Пророците бяха смъртни, както и онези, на които проповядваха. Въпреки това, думите им бяха думи на Бог. Следователно тези думи бяха вечни и със сигурност щяха да се сбъднат.

6. Хванете се за. Евр. *pašag*, „настигам“. Думата е преведена по този начин в Бит. 44:4; Втор. 28:2, 15, 45. Посланията и „заповедите“ в крайна сметка ще донесат заплашеното наказание.

Върнал се. Евр. *šub*, преведено като „покайвам се“ в 3 Царе 8:47; Езек. 14:6; 18:30, и можеше да бъде преведено така тук (вижте RSV).

7. Единадесети месец. Датата, посочена тук, е приблизително 15 февруари 519 г. пр.н.е., според Юлиан разплата (виж том III, стр. 99). Около три месеца по-рано Захария е започнал своето пророческо служение (Захария 1:1). Следващата дата, която се появява в книгата, е в гл. 7:1. Осемте видения, записани в гл. 1:8 до 6:8, несъмнено са дадени в интервала. Някои предполагат, че всички те са били дадени в една „нощ“ (виж стих 8), но това не може да бъде доказано.

8. Видях. Първото видение беше предназначено да даде увереност в Божията благодатна цел да възстанови Своя народ. Това даде уверение, че езическите народи ще бъдат свалени; и че въпреки сегашното състояние на Израел, Божията милостива цел ще бъде изпълнена, при условие че хората изпълнят своята част (виж гл. 6:15).

При тълкуването на виденията на Захария трябва да се има предвид, че макар общото учение на видението да изглежда ясно, значението на детайлите не винаги е очевидно. Това се дължи отчасти на факта, че виденията, подобно на притчите, съдържат определени характеристики, необходими за допълване на повествованието или представянето, които не е задължително да имат тълкувателна стойност. Други характеристики са оставени необяснени от пророка и от други вдъхновени писатели; следователно тяхното значение не може да бъде известно със сигурност (вж. върху Езекиил 1:4; вижте том III, стр. 1111).

Поредицата от осем видения, записани в гл. 1:7 до 6:8, представят свързан пророчески разказ, излагащ Божията цел за евреите след завръщането им от вавилонски плен и завършващ с идването на Месия и установяването на Неговото царство (виж стр. 26–31). Захария получил тази поредица от видения във време на голямо обезсърчение, когато изглеждало, че враговете на Божия народ са на път да спрат напълно делото на възстановяване (виж РК 582). Тези послания били предназначени да насърчат завърналите се изгнаници и да ги вдъхновят да продължат напред с вяра с определената им задача.

Първото видение (гл. 1:7–17) разкрива, че Божият план за Израел е в застой. Езичниците Народите на земята са „спокойни“, но Бог обявява Своята цел да възстанови Храма като Свой „дом“ и да „избере Йерусалим“ като средство, чрез което ще бъде осъществена Неговата цел за спасението на хората. Второто видение (гл. 1:18–21) изобразява щетите, които Израел като нация е претърпял в резултат на пленничеството, и провъзгласява Божието намерение да поправи всички нанесени щети. Третото видение (гл. 2:1–13) уверява евреите в божественото присъствие и благословия в делото на възстановяването и в изпълнението на мисията на Израел към света. В четвъртото видение (гл. 3:1–10) Бог уверява Своя народ, че ще се намеси, за да ги защити от техния заклет враг, Сатана, и ще прости греховете им, които досега са давали възможност на Сатана да се намесва в изпълнението на Божията воля за тях като Негов народ (виж стр. 27, 28).

Петото видение (гл. 4:1–14) излага средствата, чрез които ще се осъществи възстановяването на Йерусалим и преобразяването на характера – „чрез Моя дух, казва Господ на Силите“ (ст. 6). Шестото видение (гл. 5:1–4) представя процеса, чрез който грехът ще бъде изкоренен измежду Божия народ. Седмото видение (гл. 5:5–11) изобразява пълното и окончателно премахване на греха и грешниците измежду избрания народ. Осмото видение (гл. 6:1–8) представя Бог, който надзирава делата на земята за осъществяването на...

на Неговата божествена цел, както е изложена в предходните видения, и по този начин уверява Израел в успеха на тяхната мисия.

След осмото видение пророкът представя вдъхновена картина на идването на Месия, „свещеник на престола си“ (гл. 6:13), и събирането на народите на земята при истинския Бог (ст. 15). Всичко това – както е посочено в гл. 1:7 до 6:15 – със сигурност ще се сбъдне, ако Израел усърдно се подчинява на гласа на Господа (гл. 6:15); вж. Втор. 28:1, 14). За коментар относно условия характер на тези пророчески видения вижте стр. 34, а за неуспеха на Израел като нация да осъществи обещаните благословии, стр. 30–33.

Червен кон. Пророкът не обяснява значението на цвета и спекулациите са безполезни.

Мирта. Вечнозелено растение с бели цветове и ароматен плод, от който са се правили парфюми. Дървото е често срещано в Палестина.

Дъно. Евр. *mešulah*, „бездна“, „пропаст“, тук вероятно името на географско място или на долина.

Пъстри. Евр. *šeruqim*, което може да означава „киселец“ (вижте RSV). Друго предложение е че означава „яркочервено“. Значението на цветовете, ако има такова, не е очевидно. Коментаторите са направили различни предположения, като например, че трите цвята представляват трите световни сили - Вавилон, Персия и Гърция. Тъй като тълкувателят на видението не споменава тази характеристика на пророческото представяне, може би е най-добре цветовете да останат необяснени. Възможно е те да не са имали друго значение освен да разграничат групите куриери.

9. Който говореше с мен. Тоест, ангелът-тълкувател. Той трябва да се различава от „човека, който стоеше сред миртовите дървета“ (ст. 10), който е наричан още „ангел Господен“ (ст. 11).

10. През земята. Тези куриери са представени като даващи доклад на великия Владетел на вселената относно делата на земята, особено по отношение на Израел като Божи избран народ, страдащ от плен и потисничество от ръцете на езическите народи наоколо. Те вече са изпълнили мисията си и са готови да докладват.

11. В покой. Божията програма изглежда е в патова ситуация. Народите не правят нищо, за да донесе облекчение и помощ на Божия народ. Изглежда, че разрешението за възстановяване е на път да бъде отменено (виж стр. 1074; РК 579, 580).

12. Не проявявайте милост. Божият народ беше в състояние на несигурност и обезсърчение. Храмът остана в запустение, Йерусалим в руини.

Седемдесет и десет. Някои смятат, че става дума за 70-те години, споменати от Йеремиа (Ер. 25:12; 29:10; виж том III, стр. 97). Други броят времето назад от датата на видението през 519 г. пр.н.е. (виж върху Зах. 1:7) и стигат до датата 589/588 г., когато Навуходоносор започва обсадата си на Йерусалим (виж върху 4 Царе 25:1; виж том III, стр. 99, 100).

13. Утешителни думи. Видението е замислено да донесе насърчение и радост на хората.

14. Ревнив. Сравни Йоил 2:18.

Сион. Тук очевидно се използва като синоним на целия град Йерусалим (виж върху Пс. 48:2).

15. Езичници. Или „народи“.

Спокойно. Вижте стих 11. Въпреки че Бог беше наказал израилтяните заради греховете им, Той беше само „малко недоволен“ и планираше да ограничи наказанията. От друга страна, „езичниците“, отивайки по-далеч от Божието намерение, се опитаха да поставят израилтяните под постоянно подчинение (вж. Исая 10:5–19).

16. Ще бъде построен. Стихове 16, 17 показват Божиите благодатни планове за остатъка. Предсказанията бяха изпълнени частично. Храмът беше възстановен, а Йерусалим възстановен. Но посоченият тук просперитет никога не беше напълно реализиран. Хората не успяха да изпълнят духовните условия, на които се основаваше техният материален просперитет. Въпреки това възможността беше тяхна. Видението беше предназначено да им предложи насърчение и да им представи силен стимул да се възползват от пренебрегнатите си привилегии. Вижте стр. 30–33. Божият план за Израел, временно прекъснат от пленничеството, сега трябваше да продължи напред и Израел трябваше да бъде възстановен към привилегиите и отговорностите на заветните отношения (вижте стр. 31).

18. Четири рога. Второто видение (ст. 18–21; на еврейски, гл. 2:1–4) показва средствата, чрез които Бог е планирал да изпълни Своята цел. Роговете са ясно определени като силите, които са „разпръснали Юда, Израел и Йерусалим“ (ст. 19; вижте П.К. 581). Числото „четири“ може да означава универсалност, както се подсказва от четирите посоки на света (вижте Дан. 8:8; 11:4), по които е бил разпръснат Израел (Зах. 1:21; вж. гл. 2:6; вижте върху гл. 1:8).

19. Разпръснати. Вижте стих 18.

20. Дърводелци. Евр. харашим, „занаятчий“. Думата означава работници с камък (Исх. 28:11), дърво (2 Царе 5:11), метал (1 Царе 13:19) и др. Много предположения са направени относно самоличността на тези четирима занаятчий. Числото „четири“ може да означава просто „четирите ъгъла на земята“, където са били разпръснати изгнаниците на Израел (Ис. 11:12). Занаятчиите представлявали „средствата, използвани от Господа за възстановяването на Неговия народ и дома на Неговото поклонение“ (PK 581).

21. Сбиване. От еврейската дума charad, която във формата, която се среща тук, означава „плаша“, „да ужася“ (RSV). Вижте също стих 18.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

12–16PK 580

13 PK 583

17–21PK 581

ГЛАВА 2

1 Бог, грижейки се за Йерусалим, изпраща да го измери. 6 Изкуплението на Сион. 10 Обещанието за Божието присъствие.

1. Ето човек. Третото видение показва триумфа на Божия план. Славният Представената тук перспектива би била реализирана от Израел, ако народът беше сътрудничил напълно с програмата на Небето. Човекът с измервателната връв не е идентифициран, нито е необходимо за разбирането на видението, че той е.

2. Да се измери Йерусалим. Символичният акт даде уверение, че Йерусалим ще бъде възстановен.

3. Друг ангел. Следователно в символичното видение има четири персонажа: мъжът с измервателната връв, пророкът и двама ангели.

4. Този млад мъж. Относно самоличността на този млад мъж са изказани две гледни точки: (1) Че той е мъжът с мерителната връв (ст. 1). Според тази гледна точка фактът, че младият мъж е на път да измери града, предполага, че той отива да

очертава границите му. Той трябва да бъде прекъснат и да му се каже, че новият град няма да бъде ограничен, че ще превиши предишните си граници и ще бъде като град без стени. (2) Че той е Захария. Това заключение вероятно се основава на идеята, че посланието, предадено на „младия мъж“, всъщност е било предназначено за Захария. Независимо обаче кой е получил посланието в символичното видение, разказването на видението по-късно ще предаде божественото послание на онези, за които е било предназначено.

Думата, преведена като „това“ (халаз), може да се преведе и като „онова“, както в 4 Царе 4:25; 23:17. Следователно местоимението не е от полза за идентифицирането на „младия мъж“.

5. Огнена стена. Не са необходими материални стени, тъй като самият Бог ще бъде защитата на града (виж Пс. 125:2).

6. Излезте. Сравнете Йер. 51:6, 45. Това беше нов призив към онези евреи, които не бяха се завърнаха в Йерусалим по указ на Кир (Ездра 1:1–4), за да дойдат в Сион, за да „бягат“ от смутните времена, които предстояха в Персийското царство. Във Вавилон все още имаше много еврейски изгнаници, не малко от които живеяха в спокойствие и богатство. Тяхното благоденствие ги накара да се отдръпнат от несигурното бъдеще, което завръщането в Йерусалим сякаш предлагаше.

Земя на север. Вавилон често е наричан така в Стария завет, защото нашествениците от тази страна влязоха в Палестина от север (виж върху Йеремиа 1:14, 15; 4:6).

7. Избави се, Сионе. Или „избягай в Сион“ (RSV). Божията цел беше да посети съдби върху онези народи, които държаха Неговия народ в плен. Вижте стих 6.

Дъщеря на Вавилон. Същият израз се появява в Пс. 137:8. Сравнете израза „дъщеря на Сион“ (Исая 52:2; Плач 4:22; Захария 2:10).

8. След славата. Значението на този израз е неясно. Четенето „след славата Си „ме изпрати“ (RSV) е получено чрез промяна на еврейския текст. Според променения текст видение за божествената слава е било натоварено с пророка.

Ябълка. Евр. бабах. Думата се среща само тук и вероятно е означавала очната ябълка. Окоето е изключително чувствително към вреда и е от безценна стойност за своя притежател. Всеки удар, който поражда светиите, поражда техния Господ (виж Исая 63:9; Деяния 9:1–5; вж. Матей 10:40; 25:34–46).

9. Разклащам. Евр. *niph*, „да се движа напред-назад“. Махането с ръка означава упражняване на власт (виж Исая 11:15; 19:16). Господ обещава да обърне нещата така, че да направи онези, на които Израел е служил, плячка за Неговия народ.

Той ме е изпратил. Доказателствата за истинския пророк са изпълнението на неговите предсказания. (виж Втор. 18:21, 22).

10. Радвайте се. С оглед на славната перспектива, Сион е призван да се радва. Ако хората бяха се вслушали в посланията на своите пророци, градът щеше да „стои в гордостта на просперитета, царица на царствата“ (Жан Жаклин 577). Бог щеше да живее сред него и Йерусалим щеше да се превърне в диадема на славата на света. С провала на Израел и постигането на Божиите цели в духовното семе, християнската църква (вижте том IV, стр. 36, 37), основата на радостта сега е Новият Йерусалим, „слизащ от Бога от небето“ (Откр. 21:2).

11. Ще бъдат съединени. Сравнете Исая 14:1; Михей 4:2. Бог е възнамерявал хората от всички народи, наблюдавайки просперитета на Израел и предимствата от служенето на истинския Бог, по този начин да бъдат водени да се съединят с Господа (виж стр. 28, 29). Но Израел след изгнанието, както и Израел преди изгнанието, отказа да се вслуша в светлината, изпратена от небето. Бог е

сега е упълномощил християнската църква да проповядва евангелието по целия свят, така че „мнозина“ от всички страни да повярват и да бъдат спасени (вижте Матей 24:14; 28:19, 20; Марк 16:15, 16; Деяния 1:8; Откровение 14:6–12).

13. Мълчете. В очакване на тези могъщи и славни събития светът е призован да чака, обзет от страхопочитание и благоговение (виж Пс. 76:8, 9). Дадено е уверението, че Бог ще се събуди от състоянието Си на привидно бездействие, за да накаже нечестивите и да спаси Своя народ (виж Пс. 44:23–26).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–5РК 581

6–9РК 599

89 COL 166; Ed 257; GC 626; PK 545

ГЛАВА 3

1 Под образа на Исус Навин, възстановяването на църквата, 8 е обещано за Христос, Клонът.

1. Той ми показа. Четвъртото видение (ст. 1–10) беше дадено, за да покаже силата на Христос „да победи обвинителя на Неговия народ“ (РК 583). Дадено е във време, когато „постоянният напредък, постигнат от строителите на Храма, силно смуцава и разтревожава злите войнства“ (РК 582). Вижте гл. 1:8.

Исус Навин. Първият първосвещеник след пленничеството. Той е наречен Исус в Ездра 2:2. транслитерация на арамейската форма на името, вместо на еврейската, както тук. Вижте по-нататък Ездра 2:2. В това видение първосвещеникът представлява Израел, стоящ пред Бога.

Ангел Господен. Тоест, „Ангелът, който е Господ“, което означава Христос (вж. Юда 9; вижте П.К. 584; вижте върху Изх. 23:20, 21).

Сатана. Евр. *śāṭān*, буквално „противникът“. Думата произлиза от глагола *śāṭan*, който означава „обвинявам“, „действам като противник“. Глаголът се среща в Пс. 38:20; 71:13; 109:4, 20, 29; Зах. 3:1. Съществителното име се прилага към земен противник в 1 Царе. 29:4; 2 Царе 19:22; 3 Царе 5:4; 11:14, 23, 25; Пс. 109:6 и на ангел в Числа 22:22, 32. Във всяка от тези препратки еврейското съществително е без член. С член съществителното се среща 14 пъти в Йов 1:6 до 2:7 и 3 пъти в Захария 3:1, 2. Във всеки от тези случаи е преведено като „Сатана“. Веднъж съществителното е преведено „Сатана“, когато е без член в еврейския език (1 Лет. 21:1).

Да се съпротивляваш. Евр. *śāṭan*, „да обвиняваш“, „да действаш като противник“ (виж по-горе под „Сатана“). Докато Исус Навин ходатайстваше пред Бога за своя народ, Сатана стоеше наблизо, за да се противопостави и осуети неговите начинания, като отправи срещу Исус Навин и неговия народ обвинение в греховност (вж. 1 Петрово 5:8; Откр. 12:10). Той посочи прегрешенията на Израел като причина, поради която народът не бива да бъде възстановен в божествената благосклонност (вж. П.К. 583; вж. Зах. 1:11; 2:12). Те не заслужаваха да бъдат възстановени в заветните отношения (вж. върху Зах. 1:16).

2. Изобличи те. Вярно е, че Божият народ е съгрешил тежко. Но те бяха претърпяла наказанието на изгнанието и мнозина бяха доведени до покаяние и унижение. При тези условия със сигурност беше уместно да им се прояви божествена благосклонност.

Този. Или „този“. Говори се за Исус Навин, но той също така представляваше народа.

Бранд. Евр. 'уд, „дърво“, „пън“, първоначално може би огъната пръчка, използвана за разбъркване огън. Думата се среща в Стария завет само тук, в Исаия 7:4 и в Амос 4:11. Палещите огънове на Плена в крайна сметка биха погълнали избрания народ, ако Бог не беше

подтикнал сърцата на езическите царе да покажат благоволение към Неговите разпръснати деца и ако някои от тях не бяха готови да откликнат на Божия призив да избягат от Вавилон (Ер. 51:6, 45; вж. Зах. 2:6).

3. Мръсни дрехи. Символизират оскверняването на греха (вж. Исаия 64:6).

4. Той отговори. Премахването на мръсните дрехи означаваше опрощение на греха и възстановяване на Божията благосклонност. Новите дрехи представляваха вменената праведност на Христос (РК 584).

5. Честна митра. Буквално „чиста чалма“ или „чиста чалма“. Думата, преведена като „чиста“, идва от глагола ṭāhar, който има различни значения: „да бъдеш чист“, „да бъдеш непорочен“, „да бъдеш церемониално чист“, „да бъдеш обявен за чист“. Чалмата, предписана в древността за първосвещеника, е имала върху себе си надпис „святост на Господа“ (Изм. 28:36–38). Поставянето на „чистата чалма“ върху Исус Навин означавало, че прегрешенията му са били простени и че той е бил квалифициран да изпълнява святата си служба. Свещеникът и народът били възстановени в божествената благосклонност (ст. 9; вижте на стих 1).

6. Протестирах. По-добре „предупредих“.

7. Ходете. Големи благословии ще последват от послушанието. Сравнете обещанието към Соломон (1 Царе 3:14).

Тези, които стоят настрана. Ангели, които прислужват (виж РК 585).

8. Чуйте сега. Важният характер на обещанието, което предстоеше да бъде дадено, изискваше пълното внимание на свещеника.

Мъже се чудеха. Буквално „мъже на чудо“. Еврейската дума morpheth, тук преведена като „чудеха се“, се използва за чудесата, които Моисей трябваше да извърши пред фараона (Изм. 4:21; вж.

Изм. 7:3, 9; 11:9, 10). Мофет често се превежда и като „знамение“ (1 Царе 13:3, 5; 2 Лет. 32:24, 31; Езек. 12:6;

и др.). Както Езекиил беше знамение (евр. мофет) за своето поколение (Езек. 12:6, 11; 24:24, 27), така и израилтяните на възстановяването трябваше да бъдат демонстрация на това, което Бог е готов да направи за онези, които сътрудничат с целите на Небето. Те трябваше да бъдат „почитани като избрани на Небето сред народите на земята“ (РК 585).

Моят слуга. Титла, често давана на Месията (вижте на Исаия 41:8).

Клон. Евр. шемах, „кълн“, „израстък“, символ на Месията (виж Йер. 23:5;

33:15), който трябваше да бъде славният издънка, която щеше да изникне от дома Давидов.

9. Камъкът. Символизмът не е ясно обяснен. Коментаторите са направили различни предположения, като например, че камъкът (евр. „ебен“) се отнася до Христос, както в Исаия 8:14, или до царството на Христос, както в Дан. 2:34, 35, 44, или че се отнася до Зоровавел като „печат“ (Агей 2:23). Единственият непосредствен намек за значението на символизма обаче изглежда е в думите: „Ще премахна беззаконието на онази земя в един ден“.

Централното учение на видението е премахването на вината от Исус Навин и от народа. Възможно е да има връзка между „единия камък“ и „един ден“.

10. Под лозата. Символ на мир и сигурност, радост и просперитет (виж Исаия. 65:17–25; Микей 4:1–5).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–106Т 296

1 РК 583; ТМ 37

1, 2 TM 465
1-3COL 166; 5T 468
1-4MB 117; PK 320
1-5TM 275
1-7TM 22
2 GC 484; MH 161; MM 131; PK 587, 589; PP 168; TM 249; 5T 469, 471, 474, 495; 9T 240
2-5PK 584
2-6FE 274
2-7TM 40; 5T 469
3 PK 583
3-7COL 169
4 PK 587; TM 517; 2T 453; 5T 471, 472
4, 5 КОЛ. 206; PK 591; 5T 475
7 КОЛ 207, 389; PK 584, 587; 5T 471; 6T 298
8 PK 585, 592; 5T 469, 476

ГЛАВА 4

1 Чрез златния светилник е предзнаменован добрият успех на основаването на Зоровавел. 11 Чрез двете маслинови дървета - двамата помазани.

1. Вървя ме. Този инцидент бележи прехода от едно видение към друго. Пророкът вероятно е бил в състояние на дълбока медитация и сега вниманието му е насочено към ново символично представяне. Сравни Дан. 8:18; 10:8, 9; виж на гл. 1:8.

2. Свещник. Символизмът очевидно е заимстван от свещника в светилището. Този в древната скиния е имал седем лампи (Исх. 25:31-40). Храмът на Соломон е имал десет свещника, пет отдясно и пет отляво (1 Царе 7:49). Сегашният свещник обаче не е като предишния и има свой собствен отличителен урок, който да ни научи.

Купа. В нея се е съхранявало маслото, което се е подавало към седемте лампи през седем тръби.

3. Маслинови дървета. Според стих 12 тези дървета са доставяли масло в централната чаша, която, от своя страна доставяше лампите.

6. Зоровавел. За самоличността и работата на Зоровавел вижте Ездра 2:1 до 4:5; виж също стр. 1073. Зоровавел тук представлява гражданското ръководство и администрация, както Исус Навин (Захария 3:1) представлява религиозното ръководство на нацията.

Чрез моя дух. Маслиновото масло, осигурено от маслиновите дървета (ст. 3), е символ на Светия Дух (вж. КОЛ 408). Само Божествената благодат можеше да преодолее всички препятствия, пред които са се изправили възстановителите (виж том IV, стр. 1073) на Йерусалим. Зоровавел и неговите спътници бяха потиснати от слабите си способности и оскъдните си ресурси да продължат делото на възстановяване въпреки съпротивата на враговете си. Видението показва, че Божиите цели за Израел ще бъдат постигнати не чрез човешка „могъщност“ или „сила“, а чрез Неговия собствен Дух и Неговата собствена сила.

7. Велика планина. Символ на привидно непреодолимите трудности, с които Зоровавел трябваше да се сблъска, за да осъществи целта си (вижте Исая 2:2).

Надгробен камък. На Зерубавел е дадено уверението, че ще завърши делото на възстановяване чрез поставяне на надгробния камък или горния камък. Сравни 7Т 170.

Викове. Това несъмнено са виковете на радост на онези, които са свидетели на поставянето на надгробния камък.

9. Положи основата. Вижте Ездра 3:8.

Довършете го. Вижте Ездра 6:15.

10. Ден на малките неща. Тоест, оскъдният напредък, постигнат досега.

Те ще се радват. Тоест, на постигането на това, което изглеждаше невъзможно.

С тези седем. Думата „с“ е добавена. Изречението може да се преведе като „Тези седем са очите на Господа, които тичат напред-назад по цялата земя“. Несъмнено става дума за седемте светила (ст. 2). Тук те са символ на всезнанието и вездесъщността на Бога. „Онзи, Който пази Израил“, нито дреме, нито спи (Пс. 121:4). От великия Си престол горе Той ръководи делата на тази земя и изпълнява целите на Своята воля. Нищо не убягва от Неговото внимание (виж Пс. 139:1–12; виж върху Дан. 4:17).

11. Какво представляват тези неща? Значението на двете маслинови дървета (ст. 3) все още не е било обяснено.

14. Двама помазани. Те са описани като стоящи „от Господа“. В символизма маслиновите дървета осигуряват масло за светилниците (ст. 12). Маслото е символ на Светия Дух (вижте на ст. 6). Следователно помазаните представляват небесните инструменти, чрез които Светият Дух се предава на човешките същества, които са изцяло посветени на Неговата служба. „Мисията на двамата помазани е да предават светлина и сила на Божия народ“ (ТМ 510). От тези, които получават такова небесно даряване, се очаква от своя страна да предават тези благословии на другите.

Йоан, автор на Откровението, също споменава две маслинови дървета и ги сравнява с „двамата светилника, стоящи пред Бога на земята“ (Откр. 11:4). Чрез тези символи той идентифицира двамата свидетели, които представляват „Писанията на Стария и Новия завет“ (ВБ 267). Следователно, въпреки че двамата пророци са видели подобни символи, значението на символите не е било идентично.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–14COL 407, 408; CS 261; TM 188, 377; 6T 296, 458, 459

1–4COL 407; TM 509

1–6PK 593

1–96T 458

2, 3 COL 418; 6T 11, 116, 117, 123; 7T 249

6 AA 17; COL 67, 407, 408; Ev 19; GC 232, 529; GW 251, 383; LS 202; PK 596; TM

188, 264, 509, 512; 2T 608; 4T 535; 5T 668; 6T 50, 74; 7T 90; WM 177

7 PK 594, 595; 7T 170

9 PK 595, 596

10 CS 48; PK 595; 7T 169

10–146T 459

11 TM 510

11–14CW 114; Ev 282; MM 184; PK 593; TM 338, 340; 6T 11, 116, 117, 123; 7T 148, 154, 249

12 КОЛ 407; 7T 195

14 COL 408; TM 510

ГЛАВА 5

1 Чрез летящия свитък се показва проклятието на крадците и клетниците. 5 Чрез жена, притисната в ефа, - окончателното проклятие на Вавилон.

1. Обърнах се. В шестото видение (ст. 1–4), чрез летящ валяк, Захария е показан как Бог ще се справи с онези в Израел, които отказват „смяната на дрехите“ (гл. 3:4) и които се бунтуват срещу ръководството на Неговия Дух (гл. 4:6). Вижте върху гл. 1:8.

Летене. Вероятно е имало за цел да покаже, че си върши работата.

Свитък. За описание на древни материали за писане вижте том I, стр. 31. Свитъкът, който Захария видял, вероятно е бил направен от кожа. Доколкото свитъкът е обявен за „проклятието“, се предполага, че е съдържал писменост.

2. Той каза. Тоест, ангелът-тълкувател.

Дължината. Доколкото Захария е успял да прецени размерите, свитъкът трябва са изглеждали напълно отворени. По съвременни мерки рулото е било около 17 на 34 фута. Доколкото тези размери съвпадат с тези на святото място на скинията (вижте Изх. 26:1) и с тези на преддверието на Соломоновия храм (3 Царе 6:3), някои са се опитали да покажат връзка между „летящия свитък“ и светилището. Въпреки че проклятието е произлязло от нарушаването на каменните плочи, съдържащи Десетте заповеди, намиращи се в скинията и в Соломоновия храм, няма начин да се докаже, че подобна връзка е била представена от гореспоменатото сходство в размерите. Свитъкът е бил с необичайни размери и е съдържал много голяма площ за писане.

Следователно размерите вероятно са били отбелязани, за да покажат мащаба на проклятието.

3. Кражба. Кражбата представлява престъпления срещу хората, а лъжливото кълнене – престъпление срещу Бога (вижте върху Матей 5:33–37). Тези две злини може да са били широко разпространени сред евреите, завърнали се от изгнанието, и по този начин са били посочени като примери за общ упадък на морала.

Отсечени. За да се постигнат Божиите цели, беше необходимо Израел на възстановяването да бъде чист. Видението за смяната на дрехите на Исус Навин (гл. 3) сочеше божествените разпоредби за справяне с греха. Прощка щеше да бъде дадена на всяка покаяла се душа. Онези, които приеха разпоредбите, щяха да бъдат облечени в свършената праведност на Христос. Обаче, за да си присвоят дрехата на Христовата праведност, от хората ще се изисква да изоставят злите си дела (виж COL 3:16). Онези, които откажат, ще бъдат споветени от проклятието, произнесено от летящия свитък.

4. Влезте. Няма да има измъкване за грешника. Проклятието ще влезе в дома на крадеца и лъжесвидетеля и ще „остане“ в жилището на престъпника, докато не изпълни целта си, включително унищожението на обитателите на къщата.

5. Какво е това. Седмото видение (ст. 5–11) символизира премахването на беззаконието. от земята. Вижте гл. 1:8.

6. Ефа. Суха мярка, еквивалентна на 5,81 американски галона (22 литра). Тъй като съд с такъв размер не е бил достатъчно голям, за да побере жена (ст. 7), някои предполагат, че целта на описанието е била формата, а не обемът.

Прилика. Буквално „око“. Промяна на една буква в еврейския език дава превод „беззаконие“, тълкуването, което се намира в LXX и е прието от RSV.

7. Талант. Евр. кикар, буквално „кръгъл диск“; тук се използва за описание на оловния кръгъл капак на ефата. Когато този капак бил повдигнат, Захария видял жена, седнала в ефата.

8. Нечестие. Тази жена олицетворяваше беззаконието на отстъпилия от вярата Израел, което Бог се е опитвал да премахне. По този начин видението е свързано с предходното (вижте стихове 1–4). Някои всъщност смятат двете видения за едно. Всъщност обаче те са две изображения.

Хвърли го. По-добре „хвърли я“. Очевидно в изображението жената се е опитала да остави ефата, когато капакът беше повдигнат, но ангелът я хвърли обратно вътре.

Тегло от олово. Тоест, оловният капак. Капакът несъмнено е бил претеглен за целта да се държи жената затворена в ефата.

9. Две жени. Защо жени с криле на щъркел са избрани да представят Ангелът не разкрива чрез какво ще бъде премахнато беззаконието и вероятно е безсмислено да се спекулира (вижте гл. 1:8).

11. Сенаар. Вавилония (виж върху Дан. 1:2). Вавилон е представен като мястото, където обитава беззаконието. Онези, които са напуснали Вавилон, е трябвало да оставят там своите беззакония. Въпреки това, дори сега имаше разпореждане за грях (вижте Захария 3:1–5; вижте върху гл. 5:3). Дори когато Божият избран народ трябваше да бъде събран от Вавилон, онези от Неговия народ, които отказаха да променят характера си, трябваше да бъдат събрани от Израел и преместени във Вавилон.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–4 Изд. 144

ГЛАВА 6

1 Видението за четирите колесници. 9 Чрез короните на Исус Навин е показан храмът и царството на Христос Клон.

1. Четири колесници. Това е може би най-неясното от осемте видения. Информацията, предоставена от ангела-тълкувател, е ограничена. Някои отбелязват сходство с видението от гл. 1:8–11, но до каква степен трябва да се набляга на сходството, е под въпрос. Все още не е дадено напълно задоволително обяснение на различните символи. Вижте гл. 1:8.

Две планини. Те се появиха във видение и не е задължително да представляват някакви географски планини. По-късно се казва, че колесниците идват от Божието присъствие (ст. 5).

Месинг. По-скоро „бронз“ или „мед“ (виж върху 2 Царе 8:8). Значението на метала не е обяснено. Пророкът може да се е стремил да обозначи външния вид, а не материала. Не всички характеристики, отбелязани във видение, са непременно с тълкувателна стойност (виж върху гл. 1:8).

2. Червени коне. Различните цветове на конете (виж стихове 2, 3) отличаваха колесниците, изпратени в различни посоки (виж стихове 6, 7).

5. Духове. Евр. *ruchoth*, единствено число, *ruach*, дума, срещаща се 377 пъти в Стария завет. Тя е преведено като „дух“ 232 пъти, „вятър“ 90 пъти, а останалите пъти по различни начини. Много преводачи предпочитат превода „ветрове“ в този стих (LXX; RSV; и др.). Идентичният еврейски израз, преведен тук като „четирите духа на небесата“, е преведен като „четирите ветрове на небето“ в Дан. 8:8.

Излезте. Този пасаж може да се преведе като в RSV: „Тези излизат към четирите небесни ветрове.“

6. Северна страна. Тъй като пътищата за нашествие от Вавилон са навлизали в Палестина от север, Вавилон преди това е бил определян като северна сила (виж върху Йеремиа 1:14, 15). Терминът би могъл, по подходящ начин, да се приложи към персите, които са завзели териториите на Вавилон. Колесниците, „които излизат от мястото си пред Господаря на цялата земя“ (Захария 6:5), несъмнено представляват Божиите сили, действащи по цялата земя, „тихо и търпеливо изпълняващи намеренията на Неговата воля“ (виж Ед. 173). Делегацията в северната страна вероятно символизира влиянието, упражнявано върху владетелите.

на Персийското царство, за да подпомогне Божието дело. По онова време изглеждало, „сякаш разрешението, дадено на евреите да възстановят, е на път да бъде отеглено“ (РК 580). Видението сигурно е донесло голямо насърчение на обезсърчените строители, защото им е дало уверението, че мисията в северната страна ще бъде успешна. „Тези, които отиват към северната страна, успокоиха духа ми в северната страна“ (вижте на стих 8). Малко след това Дарий издал нов указ, с който разрешил работата да продължи, насърчил начинанието с публични средства и заплашил всеки, който би могъл да му се противопостави (Ездра 6:7–12).

След тях. Някои предпочитат четенето „запад“ (виж RSV), тъй като изглежда, че четирите колесници ще бъдат изпратени в четирите посоки. Необходимо е обаче да се промени еврейският текст, за да се получи това четене. Възможно е, въпреки че обикновено белите коне не са били изпращани на север, сега те да са били изпратени в тази посока поради кризата там (виж по-горе под „Северна страна“). Във времена на извънредна ситуация небесните сили се обединяват, за да донесат облекчение (виж върху Дан. 10:13).

7. Заливът. Евр. „амушим“, буквално „силните“ или „смелите“.

Вероятно с този израз пророкът групира конете от всички цветове, въпреки че подобно групиране оставя местоназначението на „сивите и кестеняви коне“ (ст. 3) непредупредено. Въпреки това, нетърпението и ентузиазмът на всички коне може би са били целта на изображението, показвайки по този начин бързината, с която Небето ще се намеси, за да разсее преобладаващата несигурност и безпокойство (вижте на стих 6).

8. Успокои духа ми. Буквално „накара духа ми да се успокои“. „Дух“ (евр. ruach) може тук да се използва в смисъла на „воля“ или „воля“ (виж върху Екл. 12:7). Изразът може да се отнася до изпълнението на Божията воля в Персия; а именно, до постигането на декрет, който би бил благоприятен за евреите (виж върху Зах. 6:6). Сравнете гл. 1:11, 15.

9. Словото Господне. В стихове 9–15 е изобразен поразителен символизъм на делото на Месията. Делото на възстановяването трябваше да стигне до грандиозна кулминация с идването на Месията и установяването на Неговото вечно царство (вижте особено стих 13; вижте на гл. 1:8).

10. Вземете от тях. В осемте видения от гл. 1:7 до 6:8 Захария е бил само наблюдател. Възможно е инструкциите, дадени тук на пророка, да бъдат изпълнени като част от церемонията по встъпването в длъжност на Исус Навин като първосвещеник, по времето, когато службите в Храма са били възстановени.

За пленничеството. Някои предполагат, че тримата мъже са били представители на евреите, които все още са били във Вавилон и са дошли с дарове за Храма. Вместо имената им, LXX дава символичното значение на трите имена: „главните мъже“, „полезните мъже“ и „тези, които са го разбрали“.

Йосия. Някои предполагат, че той е син на Софония от 4 Царе 25:18, който е бил от „втория“ ред на свещениците през последните години на царството на Юда (виж Йеремиа 21:1; 37:3). Фактът обаче, че превземането на Йерусалим (виж 4 Царе 25:18–21) е било преди около 70 години, прави много малко вероятно Софония да е бил бащата на Йосия от настоящия разказ, освен ако Йосия не е бил изключително стар.

11. Исус Навин. Вижте гл. 3:1. Тук първосвещеникът представлява Месията, както в гл. 3:1–4 той представлява народа.

12. Говори с него. Тоест, с Исус Навин.

Клон. Евр. Шемах (виж на гл. 3:8). Ясно месианско предсказание, разпознато като такова от евреите.

Порасна. Евр. *ṣamach*, „да поникна“, „да поникна“. От *ṣamach* произлиза шемах, думата, преведена като „клон“.

Постройте храма. Тук е предсказано нещо повече от материалния храм, завършен от Зоровавел (Ездра 6:14, 15). Пророкът вижда духовния дом (виж върху Зах. 6:15; срв. 1 Кор. 3:16, 17; Еф. 2:19–22; 1 Петр. 2:3–5; ВК 416).

13. Той ще гради. Повторението несъмнено е за акцент.

Славата. „На Христос принадлежи славата на изкуплението за падналия род“ (ВБ 416).

Свещеник. Като Мелхиседек, който заемал двойната служба на свещеник и цар (Лука 1:32, 33; Евр. 5:5, 6, 10; 7:1, 2, 15–17; 8:1, 2). Христос ще бъде свещеник и в крайна сметка ще се възкачи на „престола на баща си Давид“ (виж Пс. 110:1–4). По време на първото Си пришествие Христос се квалифицира да служи като Първосвещеник в небесното светилище (Евр. 2:17), за да премахне греховете на хората и да преобрази характерите им. При второто Си пришествие Той ще дойде да царува над тях като Цар (виж върху Мат. 25:31).

Съвет за мир. Тази фраза описва споразумението между Отца и Син за спасението на човека (виж 8Т 269; GC 416, 417).

14. Корони. Или „корона“.

Хелем. Вероятно същото като „Хелдай“ (ст. 10).

Товия. Вижте стих 10.

Йедая. Вижте стих 10.

До Хен. Буквално „заради [или] благоволения [или благоволения] на сина на Софония“. LXX гласи „заради благоволения на сина на Софония [Софония]“.

15. Които са далеч. Това са езичниците, които ще се присъединят към месианското царство (виж Исаия 11:9; 57:13). След пълния провал на буквалния Израел, Бог сега осъществява Своите цели чрез християнската църква (виж Ефесияни 2:19–22; 1 Петрово 2:3–5; АА 595; виж том IV, стр. 28–36).

Ако щете. Евреите може би са образували ядрото на Божия духовен дом. Обаче, обещанията, дадени им, бяха условни, както е ясно посочено тук. Въпреки това, въпреки човешкия провал, Божиите цели ще се движат неуклонно напред и ще бъдат изпълнени чрез онези от всеки народ, които съставляват Неговия духовен дом днес (виж стр. 35, 36).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

12 АА 595; ГК 415

12, 13 DA 166; РК 695; 8Т 269

13 ГК 416, 417; ПП 63

15 АА 595

ГЛАВА 7

1 Пленниците питат за поста. 4 Захария изобличава поста им. 8 Грехът е причината за техния плен.

1. Това се случи. Стихове 1–3 разказват за делегация от Ветил (вижте стих 2), за да се допита дали постът, отбелязващ бедствието на Йерусалим, трябва да се спазва все още.

Четвърта година. Датата, посочена тук, може да се изчисли приблизително на 7 декември 518 г. пр.н.е. (виж том III, стр. 99), около две години след като са били дадени предишните видения (гл. 1:1, 7). Тъй като след около две години Храмът беше завършен (виж Ездра 6:15), работата

Възстановяването несъмнено беше в напреднал стадий. Свещениците вече бяха „в дома Господен“ (виж Захария 7:3). Поради тази оптимистична перспектива естествено възникна въпросът дали постът, установен при тъжни условия, все още трябва да се спазва.

Дарий. Дарий I (виж том III, стр. 70–72).

2. Божият дом. Евр. beth-'el, което може да се преведе като „Ветил“. Началото Част от стиха гласи буквално „и Ветил изпрати“, което вероятно означава „те от Ветил изпратиха“.

Шерезер. Вавилонско име, съответстващо на акадското Шар-усур. Син и убиец на Сенахирим е носел това име (4 Царе 19:37). Чуждестранното име показва, че Шерезер е роден в изгнание.

Техните хора. Вероятно асистентите на заместниците.

Да се молиш. От еврейската дума chalah, „да отслабнеш“, „да се разболееш“. В настоящата форма обаче думата се използва в добър смисъл, като да омекотиш чрез потупване по лицето, да създадеш благо настроение; и оттам следва значението „да направиш някого приятен“. Фразата може да се преведе като „да умоляваш Божията благосклонност“.

3. Свещеници. Те трябвало да бъдат тълкуватели на Закона (виж Агей 2:11). В къщата. Вижте стих 1.

Пророци. Без съмнение Агей и Захария и вероятно други.

Трябва ли да плача? Постът (виж стих 5), за който се говори тук, отбелязва разрушението на Йерусалим от Навуходоносор през петия месец, 586 г. пр.н.е. (4 Царе 25:8, 9; Йеремиа 52:12–14). Вижте гл. 8:19.

Отделям се. Тоест, въздържам се от храна и удоволствия.

4. Слово Господне. Отговорът е даден в няколко части, всяка от които е въведена с това характерна формула (виж ст. 8; гл. 8:1).

5. Всички хора. Отговорът засягаше всички, не само жителите на Бетел.

Седми месец. Според традицията този пост отбелязва убийството на Годолия (вижте 4 Царе 25:22–26).

Седемдесет години. От 586 г. пр.н.е., годината на разрушението на Йерусалим (4 Царе 25:1–4), до днешна дата (виж върху Захария 7:1) е било приблизително 70 години (виж том III, стр. 99, 100). Тоест, ако се изчисли от есен до есен, е било от 587/586 до 518/517, 70 години включително (виж том III, стр. 99).

За мен. Постите бяха човешко изобретение и не изпълняваха никаква божествена заповед.

Очевидно те не са били подтикнати от истинско покаяние за греховете, които са донесли разрушение на града и страната.

6. За самите вас. Тоест, отделно от мисълта за Бога (вижте 1 Кор. 11:17–22).

7. Не трябва ли да чувате? Началната част на стиха вероятно би трябвало да се преведе като В LXX „Не са ли това думите?“. „Древните пророци“ многократно са предупреждавали да не се уповаваме единствено на спазването на външни церемонии (1 Царе 15:22; Притчи 21:3; и др.).

В просперитет. Контрастът между предишния просперитет на израилтяните и настоящия им Ниското им състояние беше тъжно напомняне за това, което бяха загубили чрез непослушание.

Юг. Негев (вижте върху Исус Навин 15:19).

Равнина. Шефела (вижте върху Исус Навин 15:33). Негев и Шефела образували две от трите части на Юдея, като третата била „планинската“ област около Йерусалим (вижте върху Съдии 1:9).

9. Изпълнявайте истинска преценка. Пророкът изброява различни аспекти на моралната праведност, каквито често са били предписвани (вижте Изх. 23:6–8; Ис. 32:7; Йер. 22:3; Михей 2:1, 2).

10. Не угнетявайте. Вижте Изх. 22:22–24; Втор. 10:18, 19; Йер. 7:5, 6; Ис. 58:5–7.

11. Отдръпна рамото. Като вол, който се отдръпва от поставено ярем на врата му (виж Неем. 9:29; Осия 4:16).

Запушиха си ушите. Те бяха напълно безразлични към Божията воля.

12. Адамантов камък. Евр. шамир, камък с голяма твърдост, вероятно шмиргел (виж на (Езекиил 3:9). Каменното сърце е невпечатляващо. Най-силните призови не предизвикваха отклик. Действието беше умишлено, акт на волята. „Те създадоха сърцата си.“

Закон. Евр. тора, „наставление“ (виж върху Притчи 3:1).

13. Той извика. Тоест, Господ. Суровите наказания, които сполетяха хората, можеха са били избегнати. Когато станало очевидно, че дисциплинарни мерки на изгнаниците ще бъдат необходими, за да се осъществи морална реформа, виковите за премахване на наказанието останали нечути (вижте П.К. 292; Ис. 65:12–14; 66:4).

14. Разпръснах ги. Непослушанието и отстъпничеството доведоха до вавилонския плен.

Те не знаеха. Сравнете Втор. 28:33, 49; Йер. 16:13.

Пусто. Вижте Йеремиа 9:9–16.

Приятна земя. Вижте Втор. 8:7–10; Пс. 106:24; Йер. 3:19; Ез. 20:6.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

8–146Т 460

9, 10 РК 704

ГЛАВА 8

1 Възстановяването на Йерусалим. 9 Те са насърчени за строежа от Божията благосклонност към тях.

16 От тях се изискват добри дела. 18 Обещани са радост и растеж.

1. Отново думата. Стихове 1–8 описват Божието обещание да живее с народа Си във възстановен, напълно населен Йерусалим.

2. Така казва Господ. Тази формула се появява 10 пъти в гл. 8. Повторението удостоверява надеждността на божествените обещания. Във всеки случай, освен в един (ст. 3), се среща попълната форма „Така казва Господ на Силите“.

Ревнив за Сион. Сравни Йоил 2:18.

3. Завърнал се. Фактът, че възстановяването на града и на Храма вече е в ход, показва, че Бог се е върнал при Своя народ (виж гл. 2:10). Глаголът, преведен като „завърнал съм се“, обаче може да се предаде и в бъдеще време (виж LXX; RSV). Това, което беше постигнато дотук, беше само началото на това, което Бог възнамеряваше да направи за Йерусалим.

Истина. Евр. 'emeth, „твърдост“, „достоверност“, „надеждност“, „стабилност“, „вярност“, „истина“. Оттук и четенето „верният град“ (RSV). LXX чете „истинският [автентичен] град“.

Свята планина. Тук се използва като синоним на Йерусалим (виж Исая 27:13; 66:20).

4. Все още ще има. Стихове 4–15 описват Йерусалим такъв, какъвто е могъл да бъде по време на векове (виж стр. 27–30). Божият план беше Израел на възстановяването да приеме славната съдба, отдавна планирана за тях. Ако бяха готови да работят в хармония с целите на Небето, описаните тук материален просперитет и духовна сила щяха да бъдат техни. Йерусалим „можеше да се открие в гордостта“

на просперитета, царицата на царствата, свободна в силата на дадената ѝ от Бога власт" (DA 577).
Обаче обещанията бяха „условни за послушание“ (PK 704) и Израел не успя да изпълни божествената цел (виж том IV, стр. 30–33).

За много старост. Буквално „от множество дни“. Дълголетието би било наградата за послушание (виж Бит. 15:15; Изх. 20:12; Втор. 4:40; Пс. 91:16; виж върху Ис. 65:20; виж също стр. 27). Преждевременната смърт се е смятала за наказание за грях (виж Пс. 55:23).

5. Момчета и момичета. Знак за здравословен растеж на населението и за възстановена сигурност (вижте Осия 1:10).

6. Чудесен. От еврейската дума „пала“, която може да се преведе като „твърде труден“ (виж Бит. 18:14; Втор. 17:8; и др.). Разбрано по този начин, тук има упрек за липса на вяра. Ако на Израел му е липсвала необходимата вяра, това, което Бог е планирал да направи, би било „твърде трудно“ за Него. От друга страна, „пала“ означава също „да бъдеш различен“, „да бъдеш забележим“, „да бъдеш любопитен“, откъдето идва и преводът „чудесен“.

7. Аз ще спася. Бог ще „спаси“ Своите разпръснати хора и ще ги „доведе“ (ст. 8) отново в собствената им земя. Те отново ще „живеят“ в мир и сигурност и „ще бъдат Мои хора“ (ст. 8).

Източната страна. Двете посоки, споменати в този стих, могат да символизират вселенски обхват (виж Пс. 50:1; Мал. 1:11; Мат. 8:11).

8. Моят народ. Залог, че заветът ще бъде подновен (вижте Йеремиа 31:33).

9. Ръцете да бъдат силни. Заповед да бъдем смели (виж Съдии 7:11; Исая 35:3).

В тези дни. Тогавашното време контрастира с времето на „предишните пророци“ (гл. 7:7). Пророците, за които става дума тук, Агей и Захария, сплотиха завърналите се изгнаници за полагане на „основите“ на Храма и неговото възстановяване (Ездра 6:14; Пк 573–578, 596).

10. Преди тези дни. Алюзия към времето на бездействие (виж Ездра 4), което последва полагането на първите основи на Храма след завръщането от плен. Нямаше „надница“, т.е. нямаше заплата, защото земята не даваше плод и цареше крайна бедност (виж Агей 1:11; 2:17).

Състоянието на липса на „мир“ беше причинено от противопоставянето на враждебно настроените хора от страната към делото по възстановяването на Храма (Ездра 4:4). Думите „всеки срещу ближния си“ показват вътрешни разногласия сред завърналите се евреи, в допълнение към външната опозиция.

11. Няма да бъде. Поради новото им усърдие в делото на възстановяване, Божието отношение към „останалото“ се промени (вижте Агей 2:18, 19). „Както в предишните дни“ се отнася до времето на бездействие, споменато в стих 10.

12. Проспериозни. Реколтата ще бъде в безопасност от присвояване от врага (виж Лев. 26:16) и по този начин „ще бъде просперираща“ (виж Лев. 26:4–6).

13. Проклятие. Вижте Йеремиа 24:9.

Домът на Юда. Фактът, че се споменават както домът на Юда, така и домът на Израел, показва, че възстановяването е трябвало да се състои от потомците на всичките 12 племена (вижте Йер. 50:17–20, 33, 34). Че някои от всяко от 12-те племена са се завърнали, изглежда очевидно (вижте върху Ездра 6:17).

Благословия. Относно ролята на Израел във възстановяването вижте стр. 27–30.

14. Не се покая. Вижте гл. 7:13.

15. Да правиш добро. Сравни Йер. 31:28. Пророкът противопоставя миналото на бъдещето.

16. Ще го направите. Славните обещания бяха обусловени от послушание. Стихове 16, 17
наблягайте на моралните добродетели (вижте върху Михей 6:8). Вижте стр. 27, 28.

19. Пост. Връщайки се към първоначалния въпрос (виж гл. 7:3, 5), Бог заявява, че тези пости, отбелязващи по-ранни бедствия, ще бъдат превърнати в радостни събития. Постите на „четвъртия“ и „петия“ месец (Таммуз и Ав) несъмнено отбелязват превземането и разрушението на Йерусалим от вавилонците (виж 2 Царе 25:1–9; Йер. 52:12–16); този от „седмия“ месец (Тишри), вероятно убийството на Годолия и бягството му в Египет (виж 4 Царе 25:22–26; Йер. 41:1, 2; вж. Зах. 7:5); и този от „десетия“ месец (Тебет), вероятно времето, когато Навуходоносор започва обсадата на Йерусалим (виж 4 Царе 25:1, 2; Йер. 52:4).

20. Хора. Благосъстоянието на Израел трябваше да бъде демонстрация за всички народи на ползите и резултатите от искреното поклонение на Яхве. В резултат на демонстрацията много от тези народи щяха да бъдат доведени до поклонение на Господа (виж стр. 28, 29).

21. Нека тръгнем бързо. Исаия описва същото това движение (вижте върху Исаия 2:2–4).

22. Търсете Господа. Чудесни щяха да бъдат резултатите, ако израилтяните, следвайки завръщането от изгнание беше изпълнило славната им съдба. Цялата земя щеше да бъде подготвена за първото пришествие на Христос (виж стр. 29, 30; РК 704).

23. Всички езици. Представляващи универсално движение.

Хванете се. Илюстрация, която допълнително подчертава мащаба на мисионерското движение. Колко трагично е, че израилтяните се отвърнаха от своята „славна съдба и егоистично си присвоиха това, което би донесло изцеление и духовен живот на безброй множества“ (РК 705)

Урокът е за „Божия Израел“ (Гал. 6:16). Бог сега осъществява Своите цели чрез Своята църква на земята (виж стр. 35, 36). Нейните членове трябва да разпространяват светлината на истината сред всички народи (Откр. 14:6). В личния си живот те трябва да направят религията на Исус Христос толкова привлекателна, че другите да бъдат привлечени да предадат живота си на Спасителя. Божията църква сега трябва да бъде благословия за света (Зах. 8:13).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3, 7, 8, 12, 13 РК 704

13 РК 576

16 мл 233; РК 704

ГЛАВА 9

1 Бог защитава църквата Си. 9 Сион е призван да се радва за идването на Христос и Неговото мирно царство. 12 Божиите обещания за победа и защита.

1. Бремя. Евр. *mašša'*, „пророческо изказване“, „оракул“ (виж върху Исаия 13:1).

Хадрах. Вероятно Хатарика от асирийските надписи, територия на Сирия.
граничещи с Емат.

Останалата част от него. Тоест, Дамаск ще бъде мястото, където ще почине „бремето“; тоест, посланието беше осъждащо този град.

Когато прочетете. Значението на този израз не е ясно. LXX гласи: „Защото „Господ гледа на хората и на всичките племена на Израел.“ Четенето „Защото на Господа принадлежат градовете на Арам“ (RSV) изисква промяната на две букви в еврейския език, които са сходни по външен вид.

2. Емат. Град на около 189 км северно-източно от Дамаск.

Тир и Сидон. За описание на Тир и наказанията, които ще бъдат наложени на Тир и Сидон, както е посочено в стихове 3 и 4, вижте Езек. 26 до 28. Описанието на Захария е много подобно на по-подробната картина на Езекиил.

5. Ашкелон. Падането на великия град Тир ще донесе ужас и страх върху съседите на Тир, главните градове на Филистия, посочени тук. Сравнете пророчеството на Езекиил срещу филистимците (Езекиил 25:15–17).

6. Незаконно дете. Роден извън брака или такъв с чужд произход (виж Втор. 23:2).

7. Неговата кръв. Несъмнено препратка към езическата практика да се пие кръвта на жертвите или да се ядат жертвите с кръвта. На израилтяните било строго забранено да ядат кръв (Левит 17:10, 12).

Мерзости. Вижте Исая 66:3, 17.

За нашия Бог. Останалите щяха да изоставят идолопоклонническите си практики и да се присъединят към Израел.

Губернатор. Евр. „аллуф“. Промяната в посоката на гласните позволява превода „хиляда“, „семејство“ или „клан“ (виж Числа 1:16; 10:4; 1 Царе 10:19). Онези, които се присъединят към Господа, ще станат като едно от семействата или клановете на Юда.

Йевусейци. Йевусейците са били древните жители на крепостта Сион. Племето не е било напълно унищожено, а е било накарано да служи като роби (1 Царе 9:20, 21). Не е съвсем ясно какво е имал предвид пророкът с това сравнение. Може би е предсказал поглъщането на филистимците от държавата Израел.

8. Ще се разположа на стан. Бог ще защити Израел от враговете му.

Този, който минава. Препратка към нападенията на враг или към враждебни атаки срещу различни места.

Сега видях. Бог сега гледа на състоянието на Израел и целите му да му помогне (виж Изх. 3:7, 9).

9. Радвайте се много. Сион е призван да се радва, защото обещаното му спасение ще да се осъществи чрез идването на нейния Цар, Месията.

Праведен. Евр. *šaddiq*, дума, срещаща се повече от 200 пъти в Стария завет. Обикновено се превежда като „праведен“, по-рядко „справедлив“. Терминът се използва и другаде за Месията. Йеремия заяви: „Ще въздигна на Давид праведен отрасъл“, който ще бъде наречен „Господ, нашата правда [евр. *šedeq*, от същия корен като *šaddiq*]“ (Йеремия 23:5, 6).

Някои виждат в *šaddiq* и значението „триумфален“ (виж RSV). Тази идея произлиза от наблюдението, че този, който получава това, което му се полага, следователно триумфира. Въпреки че подобно определение е в хармония с контекста, съмнително е, че значението трябва да бъде толкова ограничено. Моралната праведност е основно качество на Месията. В Своята човечност Христос е изградил съвършен характер и това Той предлага да предаде на всички, които Го приемат чрез вяра. „Всичките ни праведности са като мръсни парцали“ (Исая 64:6). Но Исус ни стана „мъдрост, правда, освещение и изкупление“ (1 Коринтяни 1:30).

Спасение. От еврейската дума „яша“, „да спася“. Яша е коренната дума на името „Исус“ (вижте върху Матей 1:1, 21).

Смирен. За това качество на Месията вижте Мат. 11:29; Фил. 2:5–8.

Върху магаре. За изпълнение на това предсказание вижте Матей 21:1–11.

10. Отсечени. Предсказание за окончателното премахване на войната. Ефрем и Йерусалим представляват съответно десетте племена на северното царство Израел и двете племена, съставляващи южното царство Юда, като и двете обхващат целия еврейски народ.

Към езичниците. Или „към народите“. Цялата вражеска опозиция срещу хората от Израел в крайна сметка ще бъде повален (Йоил 3:1–17; Захария 14:1–9; виж стр. 30).

Краищата на земята. Индикация за всеобщото господство на царството на Месията (виж стр. 30).

11. Що се отнася до теб, Бог се обръща към Своя заветен народ.

Завет. Вероятно в по-широкия си аспект това е препратка към завета, сключен с човека в Едем (Битие 3:15) и подновен на Авраам (Битие 22:18). Този завет става известен като нов завет (Евр. 8:8–12; стр. 370, 371).

Изпратих. Или „Ще изпратя“. Относно израилтяните, които все още са в плен в чужди земи.

12. Обърнете се. Божественият призив към разпръснатите затворници да приемат освобождение. Крепостта е Сион, защитен от Бога и символ на Неговото спасение (вижте Михей 4:8).

Затворници на надеждата. Завърналите се изгнаници смятали, че са затворници на обстоятелствата, но Бог ги уверява, че има надежда за избавление – ако са усърдни в послушанието към гласа Му (гл. 6:15; вижте върху Мат. 7:24–27).

Дори и днес. При неблагоприятни условия.

Двойно. Сравни Исая 61:7.

13. Прегърбеният Юда. Бог, като воин, готов за битка, използва Юда като Свой лък, а Ефрем (Израел) като Своя стрела.

Издигнат. Клаузата буквално гласи „Ще се вдигна“.

Гърция. Тук вероятно е символ на страните, в които евреите са били прогонени (виж Йоил 3:6).

14. Ще се види. Намесата на Йехова е описана по този поетичен начин. Сравни Пс. 18:14.

Вихрушки. Сравни Йов 37:9.

15. Защищавай ги. Поетичното описание от стих 14 продължава. Образите са изключително драматични. Клането на враговете е сравнено с жертвоприношение, а нападателите са изобразени като пияни от кръвта на жертвите си.

16. Спасете ги. Положението ще се обърне. Онези, които бяха потиснати и угнетените щяха да блестят като скъпоценните камъни на корона.

Издигнат като знаме. Буквално „блясък“, „блясък“.

17. Неговата доброта. Или „неговата благодат“. Господ, могъщият Избавител, е възхваляван (вижте ЖП 26).

Царевица. Зърното и младото вино представляват продуктивно изобилие. Нуждите на живота ще бъдат осигурено в изобилие, когато Бог възстанови народа Си в наследството им.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

9 DA 569, 575, 592; EW 244; GC 405

12 FE 290, 370; MM 335; PK 260, 378; 1T 268; 2T 510; 4T 633; 6T 145, 279, 418; 8T 12, 21, 124

15, 16 AA 86

16 COL 118; MB 89; 6T 309

16, 17 DA 26

ГЛАВА 10

1 Бог трябва да се търси, а не идоли. 5 Както е посетил стадото Си за грях, така ще спаси и да ги възстановите.

1. За Господа. Захария показва, че ако Божият народ иска да получи обещаните благословии, той трябва да ги търси от Господа, а не от идоли (ст. 2). Увереността в изобилието (гл. 9:17) подтиква пророка да призове народа си да се уповава единствено на Бога за своите материални и духовни облаги.

Късен дъжд. Този дъжд е валил през пролетта, в края на дъждовния сезон, и е бил необходим, за да узрее зърното преди жътвата (виж Втор. 11:14). Ранният дъжд е дал началото на дъждовния сезон през есента, за да подпомогне растежа на току-що засятото семе (виж Том II, стр. 108). Обилните дъждове рано и късно бяха знак за Божията грижа и благоволение, Неговите материални и духовни благословии (виж Исаия 30:2; Йеремия 5:24; Йоил 2:23).

Светли облаци. Евр. *chazizim*, „гръмотевични облаци“. Образът на късния дъжд се използва, за да опише специалното изливане на Светия Дух в последните дни (виж върху Йоил 2:23). Сега е „времето на късния дъжд“, когато хората трябва да изпращат искрени молби, за да може бързо да се осъществи духовната благодат, която подготвя църквата за идването на Човешкия Син (виж АА 55; ТМ 506).

2. Идоли. Евр. терафими, домашни богове, обикновено под формата на малки човешки фигурки (виж върху Бит. 31:19).

Суета. Безполезни, напълно безполезни отговори.

Гадатели. Тези, които се преструваха, че разкриват волята на боговете (виж Йер. 29:8).

Тръгнаха си по пътя си. Доверието в тези измамници накара израилтяните да бъдат отведени в плен.

Няма пастир. Вероятно става дума за това, че нямат цар, който да ги води и защитава (вижте Осия 3:4).

3. Пастирите. Контекстът сякаш подсказва, че тези лъжепастири са били отстъпническите водачи на Израел, князете, свещениците и пророците, които Бог държеше главно отговорни за всички беди, сполетели Израел във връзка с Плена (Ис. 3:12; 9:16; вж. Йер. 2:8, 26, 27; 8:1, 2; 10:21; 32:32; Ез. 22:23–31; Ез. 34:2–10; и др.). В Зах. 11:15, 17 се подразбира, че тези лъжепастири са изоставили стадото си, а в гл. 10:2 народът на Израел е представен като овце, заблудени, защото нямат пастир, който да ги води по правилния път (вж. Йер. 5:1–5; Ез. 34:5; и др.).

Други предполагат, че „пастирите“ представляват езическите царе, които са управлявали израилтяните по времето, когато те „нямаха собствен пастир“ (ст. 2). Бог е използвал тези езически „пастири“ като Свои инструменти, за да наказва Своя народ (виж Исаия 10:5, 6), но те са проявили прекомерна жестокост към Неговия народ.

Кози. Евр. *'attudim*, „козли“ (Бит. 31:10, 12; Втор. 32:14), използвано също метафорично на лидерите, например тук и в Исаия 14:9.

Неговото стадо. Бог ще посети стадото Си с благословия и ще направи народа Си силен, за да победят враговете си (виж гл. 9:13).

4. Ъгъл. Или „ъглов камък“, или може би „ъглова кула“. Различните фигури подчертават непоколебимостта и сигурността на Юда. Юдеите смятали този стих за месианско предсказание.

Нокът. Сравни Исаия 22:23.

5. Могъщи мъже. Божието присъствие щеше да осигури на избрания народ пълен триумф над враговете им. Тези обещания за победа бяха „условни за послушание“ (РК 704) и никога не са били осъществени от Израел поради постоянния им отказ да изпълнят божествената цел.

6. Домът на Юда. Южното царство (виж 1 Царе 11:31, 32).

Домът на Йосиф. Десетте племена, съставляващи северното царство Израел, са по този начин наречено така, защото най-многобройното и видно от северните племена е това на Ефрем, син на Йосиф (Битие 41:50–52).

Сякаш. На завърналите се изгнаници Бог обеща пълно и безплатно възстановяване. Ако бяха сътрудничали с целите на Небето, скоро щяха да се радват на просперитет, който да не се различава от този, който по-рано са имали привилегиите да получат (виж стр. 31, 32).

Така може да бъде и с грешника. Въпреки че е виновен за тежко прегрешение, той може да получи пълна и безвъзмездна прошка. Когато чрез вяра приеме Христовата праведност, той бива приет пред Бога, сякаш не е съгрешил (виж SC 62).

7. Те от Ефрем. Тоест, тези от северното царство. Поради греха им На десет племена „не е дадено обещание за пълно възстановяване на предишната им власт в Палестина“ (РК 298). Славна съдба обаче очаквала онези от тези племена, които се присъединили към Господа и се обединили с остатъка от Юда.

8. Съскане. Или „свирка“. LXX предава началното изречение като „Ще им дам знак“.

9. Сея. Евр. зара', често използвано в смисъл на разпръсквам, и несъмнено е така и тук. Уводното изречение може да се преведе „въпреки че ги разпръснах“ (RSV).

10. Египет. Вижте Йер. 43; 44 относно евреите, които живеели в Египет.

Асирия. Тук е представена територията на Асирия, която сега е под контрола на Персия (вижте Ездра 6:22).

Галаад и Ливан. Страни по източните и северните граници на Израел, които първоначално са били обезлюдени (4 Царе 15:29; виж върху 1 Лет. 5:26).

11. През морето. Препратка към чудото на Червено море (Исх. 14). Бог ще отново бъдете готови да действате чудодейно в избавлението на Неговия народ.

Река. Евр. йе'ор, често обозначаващо Нил (Исх. 1:22; 2:3; и др.; виж върху Исх.

2:10). Въпреки това, „йе'ор“ може да се отнася и за други реки. В Дан. 12:5–7 се отнася до Тигър. Някои смятат, че тук се отнася до Ефрат, която изгнаниците, завърнали се от Вавилон, са прекосявали по пътя си към Йерусалим. Други, имайки предвид паралелизма, смятат, че се има предвид Нил.

Свалени. Наказание щеше да сполети онези народи, които бяха държали Божия народ в плен (виж Исая 10:12; 13:1–22; Езекиил 29 до 32; и др.).

12. Ходя нагоре-надолу. Или просто „ходя“, както е предадена същата глаголна форма в Бит. 5:22. LXX гласи „слава“, което налага промяната на една буква в еврейския език. Сравнете Михей 4:5.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 AA 55; Ev 701; EW 271; ML 60; MM 335; TM 506; 5T 214; 8T 21

11 PK 366

ГЛАВА 11

1 Разрушаването на Йерусалим. 3 Грижа за избраните е постигната, а останалите са отхвърлени. 10 The жезли на Красотата и Връзки, счупени от отхвърлянето на Христос. 15 Типът и проклятието на глупав пастир.

1. Отвори вратите си. Съществуват значителни различия в мненията относно това как трябва да се тълкува символиката на гл. 11. Езикът е толкова силно фигуративен и пророкът е предложил толкова малко обяснения, че е невъзможно да се бъде догматичен относно ученията му. Споменати са две основни гледни точки относно това: (1) Че пасажът е предсказание за наказанието, което ще сполети евреите за отхвърлянето им на Божието ръководство, особено на Месията. (2) Че пасажът е преглед на миналото на Израел, представен в параболична форма, за да ги предупреди какво може да донесе бъдещото прегрешение. Последната гледна точка е представена тук накратко като илюстрация на възможно тълкуване. В същото време гледната точка, че главата е предсказваща – тоест доколкото е предупреждение за съдбата на Израел, ако народът отхвърли настоящото и бъдещото си ръководство – има много предимства.

Стихове 1–3 са били тълкувани по различен начин. Сред поддържаните гледни точки са следните: (1) Че те предсказват продължаване на опустошението за известно време, преди да се осъществи славната перспектива от гл. 10:5–12. (2) Че те представляват предупреждение за наказанието, което неизбежно ще произтече от по-нататъшно непослушание и отстъпничество. (3) Че те са оплакване на падането на Асирия и Египет, чието унижение е предсказано в гл. 10:11. (4) Че те са преглед на вече настъпилите опустошения и на причините за тях, като предупреждение към настоящото поколение.

Кедри. Нашествията често са били съпътствани от безразсъдно унищожаване на ценни дървен материал. Тук обаче кедърът, елата (кипарисът) и дъбът вероятно се използват метафорично за видни водачи или за самите народи.

3. Виенето на пастирите. За коментар вижте гл. 10:3.

Гордост. Евр. га'он, тук вероятно гъстата растителност, която е покривала бреговете на река Йордан и която някога е била нападната от лъвов (виж върху Йер. 12:5).

4. Храни. Бог заповядва на пророка, като Негов представител, да се грижи за стадото Му.

На клането. Тоест, обречени на клане. Ако не се грижи за тях, такава би била участта на стадото.

5. Притежатели. Тоест, злите пастири от стих 3, които са ги търгували и въпреки това имаха дързостта да благославят Господа за късмета си да направят това (ст. 5). Заслепени от собствения си интерес, те не се смятаха за виновни, когато греховно малтретираха стадото.

6. Ще избавя.. Тези потисници ще бъдат предадени в ръцете на други народи, които от своя страна ще ги потискат. Бог държи водачите отговорни за отношението им към Неговите деца (виж Исая 10:5–7, 12; виж върху Дан. 4:17).

7. Ще нахраня. По-добре „Аз нахраних“.

Красота. Евр. но'ам, „приятелство“, „доброта“. Думата е свързана с угаритската н'м, означаваща „благодат“, т.е. в смисъл на „очарование“, „красота“. Но'ам се среща в Стария завет седем пъти и е преведена като „красота“ четири пъти (Пс. 27:4; 90:17; Зах. 11:7, 10), „приятен“ два пъти (Пр. 15:26; 16:24) и „приятност“ веднъж (Пр. 3:17). Доколкото счупването на жезъла представлява нарушаването на завета (Зах. 11:10), жезълът може да се счита за символ на завета.

Ленти. Евр. chobelim, свързано с думата chebel, която означава „връв“ или „въже“. Следователно Хобелим правилно представлява „съюз“. Според стих 14 този жезъл представлява братството между Юда и Израел.

Бог встъпи в тържествени заветни отношения със Своя народ (Изм. 19:5, 6; 24:3-8). Неговата цел беше като свят, обединен народ израилтяните да бъдат благословия за света (виж Бит. 12:2; виж също стр. 27-30). Двата жезла символизираха Божиите благодатни цели по отношение на Неговия народ.

8. Трима овчари. Невъзможно е с каквато и да е степен на сигурност да се приложат тези твърдения към който и да е конкретни личности или длъжности. Най-добре е да се разбира този текст в общото му учение, а именно, че Бог е избавил народа Си от всякаква опозиция и от потисническо ръководство. Той е направил всичко възможно, за да могат плановете Му по отношение на Израел да успеят (вижте върху Исая 5:4; Захария 10:3).

9. Няма да ви храня. Бог зае това отношение, когато хората упорито отказваха да приемат Неговото лидерство (вижте 4 Царе 18:12; 2 Летописи 36:14-16).

10. Разсечете го на две. Това символично действие представляваше нарушаването на завета (вижте на стих 7).

11. Знаеше. Дръзките и скептични сред хората бяха поставили под въпрос изпълнението на божествените заплахи. Вижте Езекиил 11:3 за пример на такова отношение. Изпълнението на предсказанията удостовери целостта на божественото слово.

12. Дай ми цената. Говорейки от името на Главния пастир, Захария се обърна към цялото стадо на израилтяните, като поискал от тях заплатата си. Въпросът подчертавал грубата неблагодарност на народа. Пророкът оставил плащането на заплатата си на тяхното чувство за справедливост.

Тридесет сребърника. Несъмнено се имат предвид шекели, което прави теглото (при 0,4 унции авоардюпоа или 11,4 гр. на шекел) 12 унции авоардюпоа или 342 гр. (виж том I, стр. 168). Тази много малка сума отразявала презрителната благодарност на израилтяните за това, което Бог е направил за тях. Тридесет сикли била цената на един роб (Изм. 21:32). По-древният сикли обаче се различавал по тегло от този, използван по времето на Захария (виж том I, стр. 168; виж върху Изм. 21:32).

За изпълнението на стихове 12, 13 в преживяването на нашия Господ вижте Матей 27:3-10.

13. Хвърли го на грънчаря. Не е посочена причината, нито е посочено защо дарът е направен „в дома Господен“. Промяна на една буква в еврейския език дава четенето „съкровищница“ вместо „грънчар“ (вижте RSV). „Съкровищница“ е и четенето на сирийския език. Някои разбират думите „хвърли го на грънчаря“ просто като израз, обозначаващ презрителното отхвърляне на „сребърниците“, когато те са били донесени в съкровищницата на Храма.

14. Разсечено на две. Значението на този символичен акт е обяснено веднага (вж. върху стих 7). Относно разпадането на царството вижте 1 Царе 11:26-37; 12:13-20.

15. Вземи при себе си. Тъй като Божият народ е отхвърлил Добрия Пастир, Захария е натоварен (виж стих 4) да поеме ролята и да вземе „инструментите“ на един глупав (евр. „евили“, „неудобен“, „безполезен“) пастир.

16. Яжте плътта. Графично символично представяне на преживяването, което се е случило Израел, когато, отхвърлили Божието ръководство, загубили божествената защита и народът станал плячка на враждебни народи.

17. Идол. Евр. 'елил, „нищо“, „без стойност“. Думата често означава идоли.

Някои смятат, че еврейският текст трябва да се чете „евили“, както в стих 15 (вижте коментарите там).

Мечът. Тържествено предупреждение към онези, които поемат водачеството на стадото, да не бъдат намерени неверни на повереното им доверие.

ГЛАВА 12

1 Йерусалим е чаша на трепет за себе си, 3 и тежък камък за противниците си. 6 Победоносното възстановяване на Юдея. 9 Покаянието на Йерусалим.

1. Бreme. Глави 12–14 съставляват второто „breme“ или оракул (вж. върху гл. 9:1).

Това пророческо послание може да бъде озаглавено „Триумфът на Божиата програма“.

2. Чаша на треперенето. Тоест, чаша, чието съдържание предизвиква треперене. Сравни подобни фигури в Ис. 51:17; Джер. 25:15–18; 51:57; Хаб. 2:16.

Обсадата. Вижте стр. 30; вижте на гл. 14:2.

3. Тежък камък. По-добре „тежък камък“. Йерусалим също би бил като канара. тежък за повдигане и, очевидно, с груби, назъбени ръбове.

Нарязан на парчета. Евр. *šaraṭ*, глагол, срещащ се другаде само в Лев. 21:5, където описва правенето на доброволни разрези, каквито са били забранени на израилтяните. Еврейската конструкция е емфатична, означаваща „силно нарязан“. Специалната защита на Бог ще бъде върху Неговия народ. Тези, които се опитат да ги наранят, самите те ще бъдат наранени.

4. Ще поразя. Тези думи сигурно са били особено утешителни за Зоровавел и неговите сътрудници във време, когато бъдещето изглеждало мрачно и врагът се опитвал да спре Божието дело (вижте Агей 2:22; вижте също стр. 30).

6. Управители. Евр. „аллуфим“. Малко по-различно посочване на гласни (виж том I, стр. 25)

дава четенето „алафим“, което може да се преведе като „хиляди“ (1 Царе 10:19) или „кланове“ (RSV). Вижте върху Михей 5:2. Насърчени от доказателствата за Божиата защитна сила, клановите на Юда щяха да разширят границите си и да заемат цялата територия, която Бог им беше отредил (вижте том IV, стр. 29, 30).

Огнище. Евр. *kiyyor*, „гърне“, за миене (Изх. 30:18; и др.) или за готвене (1 Царе 2:14); тук, свързано с „огън“, огнен съд.

7. Не преувеличавай. В резултат на възвеличаването на селските райони, славата на териториите на провинциална Юдея биха били равни на тези на самата столица Йерусалим.

8. Като Давид. Тези обещания за завладяваща мощ е трябвало да се изпълнят в остатъка от Юда. Надявало се е, че след завръщането им от плен те ще сътрудничат напълно с целите на Небето. Народ, уповаващ се по този начин на Бога, е непобедим. Отделният човек също може да се позове на тези обещания в битките си срещу изкушението и в завоеванията си за Господа (вижте ДА 250, 251).

Относно приложението на това пророчество към християнската църква вижте том IV, стр. 35, 36; АА 48.

9. Стремете се да унищожите. Допълнителна гаранция за победа над всяка вражеска опозиция.

10. Благодат. Евр. *chen*, дума с два основни нюанса на значението: (1) „качества, които правят някого приятен“, „очарование“ (Пр. 11:16; 22:1); (2) „благоволение“, срещано често в израза „да намериш благоволение“, превеждано също като „да намериш благодат“ (Бит. 18:3; 19:19; 32:5; и др.).

Чен произлиза от корена чанан, което означава „да бъдеш милостив“.

Молитви. Евр. тахануним, от корена ханан. Думата, преведена като „благодат“

(вижте по-горе под „Благодат“) също произлиза от този корен. Тахануним означава „молби за благосклонност“.

Предсказанието относно изливането на „духа на благодат и на молитви“ е бил разбиран по различен начин. Изразът „дух на благодат“ може да се тълкува като означаващ дух, търсещ благоволение. Ако такова е значението му, вторият израз „[дух] на молби“ е по същество в противопоставяне с първия и фразите могат да бъдат изразени по следния начин: „дух, търсещ благоволение“, тоест „дух, молещ за благоволение“.

Разбирано по този начин, пророкът тук си представя едно широкообхватно духовно възраждане, породено от нов поглед върху греховността на греха и характеризирано с искрено търсене на Христовата праведност. Гледайки „прободения“ Месия, виждайки в Него изпълнението на всички старозаветни образи, възприемайки както никога досега чудната Божия любов в дара на Неговия Син, хората биха скърбили дълбоко за миналите си недостатъци на характера.

Скръбта „както някой скърби за единствения си син“ може да бъде и скръб за смъртта на Месията, скръб, каквато би изпитал народ, подготвен да приеме Месията. Захария тук представя бъдещето на Израел такова, каквото е могло да бъде. Божият план е бил цялата земя да бъде подготвена за първото пришествие на Христос (виж РК 704). Колко различна би била историята на еврейския народ и на Йерусалим, ако хората бяха приели дара на Божия възлюбен Син (виж DA 576, 577)!

Ако беше дошъл при народ, подготвен да Го приеме, и ако внезапно беше „прободен“, колко дълбока щеше да бъде скръбта им! Трогателността на скръбта им щеше да се засили от осъзнаването, че собствените им грехове са причинили смъртта Му.

Думите обаче ще се изпълнят още по-различно. Изглежда има алюзия към Зах. 12:10 в Мат. 24:30, „и тогава ще заплачат всичките земни племена и ще видят Човешкия Син да иде на небесните облаци със сила и голяма слава“, и в Откр. 1:7, „Ето, иде с облаци; и всяко око ще Го види, и ония, които Го прободоха; и всички земни племена ще заридаят за Него“. Думата, преведена като „ридая“ в Откр. 1:7, е същата като тази, преведена като „ридая“ в Мат. 24:30, и представлява четенето на LXX в Зах. 12:10. Описаната тук скръб изобразява преживяването на онези, които са отхвърлили Христос при Неговото първо пришествие. Когато Го видят в цялата Му слава при второто Му пришествие, те ще осъзнаят пълното значение на своето дело (вижте DA 580). Без съмнение „най-яроствните противници на Неговата истина и Неговия народ“

(GC 637) в други епохи също трябва да бъдат включени в направеното тук предсказание. Вижте също EW 179.

Прободен. Евр. daqar. Думата често се използва за пронизване с оръжие (Числа 25:8; Съдии 9:54; 1 Царе 31:4; 1 Летописи 10:4). Йоан отбелязва, че този стих се е изпълнил, когато един от римските войници е прободел ребрата на Исус (Йоан 19:37).

11. Хададримон. Състав от две имена за един и същ семитски бог, Хадад и Римон. Значението на термина не е ясно. Някои смятат, че Хададримон е било място в долината близо до Магедон и че се отнася до смъртта на Йосия, който получил смъртоносни рани, когато нападнал Нехао, египетския цар, в долината Магедон. Смъртта на царя довела до специален траур (2 Лет. 35:20–25). Правени са различни опити да се идентифицира мястото, но без успех. Други смятат, че „траурът на Хададримон“ се отнася до някакъв езически обред. Фактът, че съставното име

Хададримон е съставен от две имена на езическо божество, което може да е в известна степен в подкрепа на последното мнение.

12. Всяко семейство поотделно. Изброяването на различните семейства в стихове 12, 13, завършващи В израза „всички останали родове“ (ст. 14) се предава картината на всеобща скръб. „Домът Давид“ представлява царското семейство. Натан е син на Давид (1 Лет. 3:5). Тук той може да бъде посочен, защото Зоровавел е потомък на Давид чрез Натан (Лука 3:27, 31). Левитите представляват духовните водачи. Както в случая с дома Давид, се споменава едно видно семейство – семейството на Натан. Относно семейството на Семей вижте Числа 3:17, 18, 21.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

8 AA 48; COL 120; MB 63; 5T 81; 6T 42; 8T 20 10 DA 580

ГЛАВА 13

1 Изворът на очищението за Йерусалим, 2 от идолопоклонство и лъжепророчества. 7 Смъртта на Христос и съдът на трета част.

1. В онзи ден. Специално споменаване на деня на Месията, вече споменато в гл.

12:10. Идването на Изкупителя щеше по специален начин да привлече вниманието на хората към Божията грижа за греха. Винаги е имало отворен извор. Чрез вяра в Спасителя, който щеше да дойде, хората винаги са могли да получат прошка на греховете. Но те до голяма степен бяха пренебрегнали грижата за спасение. Сега трябваше да бъде отправена нова покана.

2. Отсечени. Стихове 2–5 предсказват пречиштането на земята от идоли и лъжепророци.

Отвращението, с което ще бъдат отнасяни към лъжепророците, е илюстрирано графично чрез позоваването на закон, подобен на древния кодекс, отнасящ се до определени отстъпнически деца (Второзаконие 13:6–10; вж. Второзаконие 18:20). Израел е бил особено измъчван от лъжепророци (Ер. 23:9–40; Езек. 13:1–23). В новата икономика, която Бог е предложил да установи след първото идване на Месията, е било от особено значение всички лъжерелигиозни учители да бъдат премахнати и техните подвеждащи твърдения да бъдат заглушени.

Лъжепророците и лъжерелигиозните учители от древни времена са били напад за Божията църква и ще продължат да бъдат до края на времето (Мат. 24:24; 2 Сол.

2:9, 10; Откр. 13:13, 14). Единствената защита срещу техните заблуждаващи учения е умът ни да бъде напълно укрепен с истините на Библията (вижте върху Езекиил 22:25).

6. В ръцете ти. Буквално „между ръцете ти“. Някои тълкуват този израз като „гръб“ (RSV), сравнявайки го с израза „между ръцете му“ (4 Царе 9:24), което очевидно означава „гръб“. Стрелата, която удари Йорам между ръцете му, излезе от сърцето. Обаче думата там е „ръце“ (евр. zero'im) , а не ръце

(евр. yadim) и не можем да бъдем сигурни, че двата изрази са идентични по значение.

В контекста си въпросът относно тези рани изглежда е адресиран до обърналия се лъжепророк (Захария 13:5, 6). Някои тълкуватели са приложили този текст към Христос като предсказание за Неговото бичуване и рани, получени от ръцете на онези, които е трябвало да бъдат Негови приятели (виж Матей 27:26; Марк 14:65; 15:15; Лука 22:63; Йоан 19:1, 17, 18). Това трябва да се направи чрез вторично приложение или чрез прекъсване след Захария 13:5 и чрез свързване на стих 6 със стих 7, който ясно предсказва Христос (Матей 26:31).

7. Удари пастира. Исус приложи тези думи към Себе Си (Матей 26:31). Овцете бяха разпръснати, когато учениците Му избягаха, преди Той да бъде отведен на съд и смърт (вижте Матей 26:56; Йоан 16:32).

Обърни ръката ми. Този израз може да се разбира или в добър смисъл, както в Исаия 1:25, или в лош смисъл, както в Амос 1:8. В първия смисъл това е уверение за утеха и защита на Неговите „малки деца“, а във втория - предсказание, че трудностите и страданията ще се разпрострат дори до кротките и смирените от стадото.

8. Ще бъдат отсечени. Захария тук дава прогноза за условията по отношение на това как биха се случили събитията, ако Израел беше сътрудничил с плановете и целите на Небето (виж стр. 30). Голям брой, макар и не всички, биха приели Месията. Смъртта му би била последвана от времена на големи страдания, време на отсичане за онези, които не желаят да Го приемат, и време на пречистване (ст. 9) за онези, които са Негови последователи. Даденото тук съотношение (две трети отсечени и една трета оставена) не е необходимо да се приема в абсолютен смисъл, макар и несъмнено тогава, тъй като по-късно мнозинството би отхвърлило предложеното от Бога спасение (Матей 22:14).

9. Това е моят народ. С пречистения остатък Бог ще възстанови Своя завет. Сравнете Езек. 37:23; Осия 2:23.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 ПК 695; РР 413; ТМ 450; 4Т 59, 625; 6Т 227 6 АА 226; ЕВ 179;
SR 430 7 DA 483, 686; РК 691 9 7Т 52,
274

ГЛАВА 14

1 Разрушителите на Йерусалим ще бъдат разрушени. 4 Идването на Христос и благодатта на Неговото царство. 12 Чумата на враговете на Йерусалим. 16 Останалите ще се обърнат към Господа, 20 и плячката им ще бъде свята.

1. Вижте. Глава 14 е описание на събитията, свързани с второто пришествие на Месията по отношение на това как би се случило това грандиозно събитие, ако израилтяните, завърнали се от плен, бяха изпълнили съдбата си (виж стр. 30). Доколкото те отново и отново се отвърщаха от високите си привилегии и в крайна сметка отхвърляха Месията (Деяния 3:13–15), Бог се отвърна от тях. Сега Той осъществява целите Си чрез християнската църква (виж стр. 35, 36). Трябва да се внимава, когато се прилагат пророчествата от Захария 14 към наши дни. Принципите, очертани на стр. 25–38, трябва внимателно да се спазват при тълкуването на Захария 14, в противен случай могат да се направят неоправдани заключения. Вижте също Езекиил 38:1.

2. Съберете всички народи. Вижте стр. 30. Картината тук е подобна на представената от Йоил (вижте върху Йоил 3:1, 2). Просперитетът на Израел би възбудил враждата на народите, които тук са представени като събрани от Бога срещу Йерусалим (вижте Езекиил 38:16). Захария обаче обръща внимание на една характеристика на тази битка, която не е спомената от други пророци – нахлуването в Юдея и Йерусалим ще бъде частично успешно.

Да не бъдат отсечени. Остатъкът, който не е отсечен, несъмнено са праведните, онези, които са прекарани „през огън“ и пречистени „като сребро“ (гл. 13:9). Целта на това да се позволи на атаката да успее отчасти изглежда е да се отсекаят грешниците от Сион (вж. гл. 13:7–9).

3. След това. Тоест, след частичния успех на врага и премахването на грешниците. Картината тук е паралелна на тази от Йоил 3:16 и Езекиил 38:18–23.

4. Елеонската планина. Вижте Матей 21:1.

Ще се разцепи. Стихове 4, 5 описват бурни физически промени в земната повърхност, които съпътстват божествената намеса за унищожаване на вражеските народи. Подробната картина е от гледна точка на това как тези събития биха се развили, ако Йерусалим беше стоял вечно (вж.

РК 46, 564; DA 577; виж на стих 1). Някои характеристики ще бъдат изпълнени сега, когато Новият Йерусалим слезе в края на хилядолетието. Не всички подробности обаче трябва да бъдат приложени по този начин (виж GC 663).

5. Ще бягате. Промяна в посоката на гласните (виж том I, стр. 25, 26) дава четенето „ще бъде запушен“. Тази промяна е подкрепена от LXX и Таргумите. И двете значения са подходящи за контекста.

Планини. Буквално „моите планини“.

Азал. Евр. „асал“. Това място не може да бъде идентифицирано. В LXX се чете Иасол, вероятно отъждествява се с вади Яшул, вливащ се в Кедрон. Четенето „страната му“ (RSV) за „Азал“ изисква добавянето на наставката w, „от него“, на еврейски. Евр. 'eṣel означава „страна“.

Земетресение. Най-вероятно това е земетресението, за което се говори в Амос 1:1.

Ще дойде. Идването на Христос е предсказано тук въз основа на обстоятелствата, споменати в коментарите към стих 1. Вижте Откр. 21:2; вж. ГК 663 за приложението на това пророчество към постмилениалното слизание на Новия Йерусалим.

Светии. Евр. qedoshim, буквално „светии“. Думата се прилага в Стария завет както за мъже (Втор. 33:3; и др.), така и за ангели (виж върху Йов 15:15; срв. Юда 14).

Теб. LXX и сирийският език четат „него“.

6. Ясно. Еврейският текст на този стих е неясен. LXX гласи: „В онзи ден ще да не бъде светлина, студ или слана.“ Лека промяна в еврейския текст дава четенето „студ“ на думата, преведена като „светлина“. Изглежда, че отсъствието на студ е акцентът. Изглежда е предсказана промяна в климатичните условия. Пагубните слани са прогонени.

7. Един ден. Тоест, един „непрекъснат ден“ (RSV). В приложението си за бъдещето този стих намира изпълнение в наблюдението „защото там няма да има нощ“ (Откр. 21:25; вижте върху Зах. 14:1).

8. Живи води. Това пророчество е паралелно на това от Езекиил 47:1–12 и описва условията, каквито биха могли да бъдат (вижте върху Езекиил 47:1; Откр. 22:1).

Предишно море ... преградно море. Тоест, съответно Мъртво море и Средиземно море (вижте Числа 3:23).

9. Ще бъде цар. Това беше кулминационното събитие, към което се насочиха древните пророци и благочестиви мъже гледаха с нетърпеливо очакване (виж Дан. 7:13, 14; Откр. 11:15).

10. Като равнина. Предсказание за по-нататъшни топографски промени, освен споменатите в стих 4. Споменатият тук регион преди е бил планински.

Гева. Място на 9,2 км североизточно от Йерусалим, съвременната Джеба, тук използвана да представлява северния край на Юдея (виж върху 4 Царе 23:8).

Римън. Без съмнение En-rimmon, 9 мили. (14,4 км.) на север на изток от Вирсавее, на съвременен Хирбет Ум ер-Рамамин. Мястото тук се използва за обозначаване на южния край на Юдея. Сравнете 2 Царе 23:8, където Гева и Вирсавия са използвани за обозначаване на северния и южния край.

Вениаминовата порта. Вероятно същата като Овчата порта в североизточния ъгъл на стена (виж Йерусалим и околностите по времето на Йеремиа и Йерусалимската област).

Първа порта. Тази порта не може да бъде идентифицирана със сигурност. Спецификациите обаче са достатъчно ясно, без да се знае местоположението му.

Ъглова порта. Споменава се също в 4 Царе 14:13; Йер. 31:38. Смята се, че е портата в северозападния ъгъл на стената. По този начин Захария посочва източните и западните граници на града.

Кула на Ананеил. Кула в северната стена (виж Йерусалим и околностите по времето на Еремия и Йерусалимската област).

Царските линове за вино. Те не могат да бъдат точно локализирани, но несъмнено са били в южната част на града, може би близо до царската градина в Кедрон (вижте Неемия 3:15). Кулата на Ананеил и царските преси за вино по този начин обозначават северната и южната граница на града. Картината в последната част на Захария 14:10 е на град, който е напълно населен.

11. Нямаше да има повече пълно унищожение. Ако нацията беше продължила да изпълнява даденото ѝ от Бога съдбата, градът щеше да съществува вечно (виж стр. 30; GC 19; вж. DA 577).

12. Чумата. Пророкът се връща към дискусия за съдбата на народите атакуват Йерусалим. Нападателят ще понесат бедствията на ужасна чума, изключително бърза в разрушителната си сила. Чумата създава състояние на ярост и паника, водещо до взаимно унищожение (ст. 13).

14. Бийте се в Йерусалим. Това може да се преведе и като „бийте се срещу Йерусалим“ (вижте RSV). Според стих 2 Йерусалим е паднал в ръцете на врага. Въпреки че Яхве се е сражавал за Йерусалим (ст. 12, 13), хората също са имали своята роля.

15. Напаст с коня. Същата напаст, която сполетя хората (ст. 12, 13), щеше да сполети и товарните животни на враговете и техния добитък.

16. Дори ще се изкачи. Целта на божествената благословия върху Израел беше да даде демонстрация на това, което Бог е готов да направи за всички народи. Смаяни от скорошните събития и уверени в Божията готовност да приеме поклонението на всички хора, оцелелите от атакуващите народи търсели Бога на Израел и година след година отивали да се покланят в Йерусалим (виж стр. 30).

Празник на шатрите. За описание на този празник вижте Лев. 23:34, 40. Захария описва етап от възстановяването преди края на благодатния период и окончателното изкореняване на греха и грешниците, каквито събития биха се случили, ако евреите бяха верни (виж стр. 29, 30). Същото важи и за някои пасажи в Исая (виж върху Исая 65:17, 20).

17. Няма да се издигне. Този стих подкрепя наблюдението, направено в коментарите върху В стих 16 пророкът описва предварителен етап от пълното възстановяване на земята. Все още съществува опасност от бунт и онези, които може да са склонни към бунт, са предупредени за наказанието, което ще последва.

18. Египет. Вероятно е бил посочен за споменаване заради дългата си история на бунт срещу Бога или просто като илюстрация на опита на всички народи. Несъмнено е бил сред народите, атакуващи Йерусалим (ст. 2), и сред оцелелите сега е имало поклонници на Йехова (ст. 16). Египетската земя е зависела от Нил за напояване. Липсата на валежи в горните води на реката би означавала пълна икономическа катастрофа за нацията.

20. Камбаните на конете. Конете вероятно са тези на пътешествениците към Йерусалим от всички страни. Преди конете на други народи, приближаващи се към Йерусалим, често са били сигнал за война. Сега звъците, издавани от звънтенето на украшенията на конете, са били добре дошла музика, защото са разказвали за групи поклонници, насочващи се към Йерусалим.

Надписът „Святост на Господа“, който преди се носеше върху митрата на първосвещеника (Изм. 28:36, 37), сега беше мотото на поклонниците.

Съдовете. Споменаването на съдовете и купите в стихове 20, 21 изглежда се отнася до необходимостта от осветяване на голям брой съдове поради големия брой поклонници, които ще дойдат в Йерусалим.

21. Ханаанският. Евр. kēnā'ānī. Думата е преведена като „търговец“ в Йов 41:6

и Притчи 31:24 и вероятно би трябвало да бъде преведено така тук. В икономика, в която членове от всички народи са добре дошли, никой не би бил изключен заради националността си. Но търговци от типа, които Исус изгони от Храма (Матей 21:12), не биха били толерирани.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 DA 830; EW 17, 51, 53, 291; SR 417; 1T 67 4, 5 GC 663

7 ПП 237

9 GC 663; MB 160; PP 342

12 CP 415

12, 13 ГК 657

13 EW 290

¹

¹ Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Захария 1:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.